Ugovorom iz Maastrichta definirano je ovih pet uvjeta, poznatih kao kriteriji konvergencije:

– stopa inflacije može biti najviše do 1,5% veća od stope inflacije triju zemalja s najnižom stopom inflacije;

– prosječne nominalne kamatne stope ne smiju biti veće za više od 2% od kamatnih stopa triju zemalja s najnižom stopom inflacije;

– proračunski deficit ne smije biti veći od 3% GDP-a;

– javni dug može iznositi najviše 60% GDP-a;

– dvije godine prije ulaska u monetarnu uniju valja održavati stabilnost nacionalne valute uz dopuštene granice fluktuacije.

Podjela poreza po kriteriju vremena na: prošlost (akumulirana štednja) , sadašnjost (nacionalni dohodak) i budućnost (anticipirana štednja) omogućuju mjerenje dvostrukih deficita, deficita na tekućem računu platne bilance i proračunskog deficita kao što je prikazano na slijedećoj tablici:

Udio neizravnih

poreza u ukupnim porezima

Porezni prihodi u slučaju deficita na tekućem računu platne bilance

Porezni prihodi u slučaju suficita na tekućem računu platne bilance

0	0	0
> 0	Povećanje poreznih prihoda	

u proporciji udjela neizravnih

poreza (L (kredit) – povećanje

poreznih prihoda u sadašnjosti

i smanjenje poreznog

kapaciteta u budućnosti) Smanjenje poreznih prihoda

u proporciji udjela neizravnih

poreza (S (štednja) – smanjenje

poreznih prihoda u sadašnjosti

i povećanje poreznog

kapaciteta u budućnosti)

1 Povećanje za iznos oporezive

veličine deficita (L – povećanje

poreznih prihoda u sadašnjosti

i smanjenje poreznog

kapaciteta u budućnosti) Smanjenje za iznos oporezive

veličine suficita (S – smanjenje

poreznih prihoda u sadašnjosti

i povećanje poreznog

kapaciteta u budućnosti)

Kako ugovorom iz Maastrichta kao kriterij nije određena potreba dugoročnog uravnoteženja

salda na tekućem računu platne platne bilance, mišljenja sam da bi bilo potrebno dodati još

(najmanje) dva kriterija:

- saldo tekućeg računa platne bilance može biti do 2% lošiji od salda na tekućem računa

triju najotvorenijih zemalja,

- neto inozemni dug može iznositi najviše 50% GDP-a.

Kriterije glede proračunskog deficita, te javnog duga će valjati dopuniti dodatnim kriterijima:

- **marginalnu poreznu presiju uskladiti sa dohotkom per capita** tako da zemlje sa

manjim dohotkom per capita imaju manje učešće države u finalnoj raspodjeli BDP-a; dakle,

rastom dohotka per capita učešće države u finalnoj raspodjeli BDP-a bi progresivno raslo, te

- **dogovoriti najveću moguću razinu neizravnih u ukupnim porezima pojedine zemlje**

članice eurozone tako da zemelje sa manjim dohotkom per capita imaju veće učešće

neizravnih u odnosu na izravne poreze čime bi manje razvijene zemlje postale konkurentnije u

izvozu (učinak neizravne devalvacije).

Navedena ograničenja za eurozonu mogu se odrediti kao izvanjska ograničenja za zemlje koje

su fiksirale svoje tečajeve u odnosu na neku drugu rezervnu valutu. U slučaju Hrvatske to je

euro.

I konačno, navedeni pristup temeljem podjela poreza po kriteriju vremena omogućuje da se na

globalnoj razini otvori prostor manje razvijenim zemljama, po istim načelima kao što je to u

ovom papiru navedeno, kako bi dinamizirale svoju razvoj od čega bi i razvijeni imali znatne

koristi.